

Két bemutató — egy sikeres estén

A Szegedi Egyetemi Színpad stúdió-előadása

ANTIK TRAGÉDIA, vagy modern, a cinizmus komé- diai elemeit bőven használó elemfelvonásos — ez a kérdés állt (valóban szfinxi találókérdés) az Egyetemi Színpad tehetséges szereplői előtt, amikor Hubay Miklós A Szfinx című darabját készülték bemutatni. Amint Kerekes László rendezői előszavából, valamint a drámához írt Hubay-előszó rövidítéséből, a kihagyott részek mondanivalójából is kitérünk, az Auditorium Maximumban a december 18-i bemutatón az előbbi felfogás győzedelmeskedett, s akár a Ionesco drámánál, itt is ismét az emberiség, az eszményiség, jelen esetben tehát az anyai szeretet került nagy- nyon előtérbe a tagadhatatlan (A király halódik esetében már kifejtett) ciniz- mussal szembe, amely nyelv- nyelvi síkon az argo-szavak használatában oly érdeke- ten konkrétizálódik, hogy bi- zony nevezésnek hat, amikor a színészes Tirézi- ász éneket emelt fejfel pa-

retikusan jelenti ki: „egy vén denre képek nő”, és Di- enes Árpád, akinek naív, tizenhatéves Oidipusz sz- münk előtt válik kamasz- ból ifjúvá, üldözött vadból királlyá. Tiréziász szerepé- ben Papp György nem le- hetett sem Iokaszté, sem Oidipusz méltó ellenfele, valóban kissé patetikus vén, vak jóst formált meg, Bényi Tamás néma fiúja pedig, érzésünk szerint, szereposztási tévedés volt.

Az ösbemutató után Ed- ward Albee Állatkerti törté- net című egyfelvonásos következett. A fiatal ame- rikai író nagy érdeklődéssel várt, ma még csak kézirat fordításban olvasható darabja olyan sikert ara- tott, amire még nem volt példa az Egyetemi Színpad történetében. Az Elbert Já- nos fordította mondatok helyzeti energiája ki- nően érvényesült Nagy Endre és Racsmány Mihály előadásá- ban. Elsősorban rajtuk múlt, hogy ez a dráma már a maga többsikúságá- ban jelent meg és ezzel mintegy ellenpontozta az ed- digi bemutatókat. Hadó- bás Mihálynak, a rendező- nek, kimondottan szeren- eséje volt, amikor ezt a da- rabot választotta, amely — ezt nyíltan meg kell mon- dani — éppen azért, mert nem mozdít akkora szerep- lőparatust, valamint, mert nincs meg az a téma és megvalósítás közti feszül- tés mint a rendezői szem- pontból sokkal problematikusabb Hubay-darabnál, nem jelentett olyan nagy feladatot.

Nagy Endre Jerry szerepé- ben az ideit évad legteke- lesebb alakítását nyújtotta, végeláthatatlan monológja közben rutinosan álcázva a kisebb szöveghibákat. Lát- szólag kisebb szerepében Racsmány Mihály minden mozdulatában kiváló part- nernek bizonyult.

A KÉT DRÁMA kísérőze- néjét, alkalmazkodóan, Nagy Zoltán és Szabó László álli- totta össze, az egyszerűs-égben is jól ható, modern díszletek és jelmezek terve- zése és kivitelezése a két rendező és Paál István ne- véhez fűződik.

A Stúdió-sorozat nyitó előadása tehát sikeres volt. Várjuk a folytatást.

Veress Miklós



Kép az előadásról — Oidipusz és Iokaszté kettőse, Hu- bay A Szfinx című drámájában.

Felhívás!

A József Attila Tudomány- egyetem és az Orvosegye- tem KISZ V.B. megújulásá- ból az Egyetemi Társasház- építő Akció Intéző Bizott- sága a korábbi terveknek megfelelően a jövőben is folytatja a társasházépítési akció szervezését. Érintet- tel arra, hogy az építkezést megelőző szervezéshez je- lentős idő kell (tervezés, ki- sajátítás stb.), már most szükségessé vált, hogy a második ütem szervezését a lakástulajdonosok felhívásával folytassa. Ezért az Intéző Bizottság felhívja a két egyetem oktatóit és egyéb dolgozóit, hogy je- lentkezzenek az 1967-68 ban építendő TÁRSASHÁZAK I. ütem 2.3, kisebb számban 3 és 4 szobás lakásaira. Iránytájékoztatóul: az épít- kezés az I. kerületben lesz 4 emeletes tömbökben. Az építkezés beindulása előtt néhány hónappal — az kb. 1967 tavasza — be kell fizetni a lakás bekerülési költségeinek 25%-át. Néhány

igen indokolt esetben bi- zonyos kedvezmény lehet- séges. Az építkezés befeje- zése 1968 végére várható. Jelentkezni lehet az Intéző Bizottság által kibocsátott kérdőívben, melyet a JATE KISZ Bizottságán (Dugo- nicus tér 13. II. em.) ill. az Orvosegyetem KISZ Bizott- ságán (Beloianisz tér 5. mfz.) lehet beszerezni, és ide is kell leadni 1966. ja- nuár 20-ig. Később érke- ző jelentkezéseket nem ve- zünk figyelembe.

Tervek szerint március végén pontos tájékoztatót tartunk a részletes tervekről, és még az első félév- ben megtörténik a lakások odaítélése.

Részletesebb felvilágosít- ást az Intéző Bizottság tagjai nyújtanak, ill. an- nek elnöke vagy elnökhelyettese minden hétfőn és csütörtökön 14-15 óráig fogadóórát tart az Orvosegyetem KISZ Irodájában (Beloianisz tér 5. mfz. jobbra).

Mit mond a kollégiumi igazgató? a kollégiumi diaktitkár?

Egy tanulságos beszélgetés az új főiskolai kollégiumban

Mi a hallgatók véleménye az igazgatóról?

Ez a kérdés a Tanárkép- ző Főiskola új leánykollé- giumának igazgatói szobá- jában hangzott el, egy kis- szált előtt, amelynek jobb oldalán Kovácsné Györi Ida igazgatónő, bal oldalán pedig Szergyuk Natália diaktitkár ült. Nem csoda tehát, hogy az utóbbi így kezdte meg válaszát.

Roppant kényes téma az ilyesmi. Ida néni elég népszerű a kollégiumban, résztvesz minden összejöve- telen és mindenkihez van egy jó szava. Tájékozott a hallgatók életét tekintve. Ha benyitok hozzá, mindig ül nála egy-két hallgató. Ami a kettőnk kapcsolatát illeti, én elég nehezen oldódom föl. Hogy jó köztünk a vi- szony, az Ida néni érdeme. Ő volt az, aki a tartózkodá- som, zárkózottságom kulcsát meg tudta találni, úgyzól- ván ledöntötte a válaszfalat „alattvaló” és „fölöttes” kö- zött. Persze vannak, akik nem szeretik, de ez egyesek következménye annak, hogy szeret néha olyasmit is meg- jegyezni, ami egy-két hall- gatónak rosszul esik. Min- dig erősen föllep azokkal szemben, akik a háziróndot megszövik és őszintén meg- mondja a véleményét.

A munkáját nagy lelke- sedéssel végzi, mint pedagó- gus is törődik a hallgatók- kal, és akkor keseredik el, ha a fiatalokat nem érdekli valami. Egyeseknek éppen az nem imponál benne, hogy mindig nevelni akar.

Igen, ezt én is tudom — szólal meg „Ida néni” —, de nekem is figyelembe kell venni, hogy néhány év múlva pedagógusok lesztek, és én is felelős vagyok azért, hogy milyen emberként ke- rültek ki. Már kilenc éve vagyok kollégiumi igazgató- nő, és akarva-akaratlan min- den mozdulatomban beleívó- dott a nevelési szándék. Per- sze, ahhoz túl sokan vannak, hogy ez a szándék teljesen realizálódhasson. Sok az em- ber, sok a munka.

Amikor először itt jártam, a portást helyettesítette, ugye?

Hát, ez az első ilyen eset volt, de örültem neki. Eppen Mikulás-idején volt, nagyon sok csomag érkezett, és így megint más oldalról nyerhettem betekintést a lá- nyok életébe.

Most fordítsunk egyet a kérdésre: hogy van megelé- gedve a hallgatókkal?

Általában meg vagyok elégedve, hiszen, ha nem is mindenki, de látszik, hogy nagy részük pedagógusnak való. Az a baj, hogy sokan jönnek hozzánk csak azért, mert „valahol csak lennem kell”, és „a főiskolára csak bekerültek”. Ezen kellene változtatni a felvételi rend- szernek, mert ebből a hoz- záállásból nagyon sok min- den következik. Például, sok- kal elszigeteltek a szobaközösségek, mint régen a tiz-husz ágyas szobákban.

És ez az oka annak a bi- zonyos elkeseredésnek?

Igen. Általában az ér- dektelenség keserít el. Ré- góta foglalkozom az ifjúsá- gal, már 1949-ben NÉKOSZ- tag voltam, és sokszor meg- lep, mennyire közömbösek a mai egyetemisták a ren- dezvényekkel szemben. Pe- dig megoldható a szerve- zés. Látogatott már hozzánk nőgyógyász, Vásárhelyről képzőművészeti előadót hív- tunk meg, — és alig volt hallgatóság.

Mi lehet ennek az oka?

Talán az, hogy min- dent tálcán kapnak, és nem tudnak a sok lehetőség kö- zül választani. Egyesek sze- retnek a TÚLTERHELESRE hivatkozni. Eppen erről be- szélgettünk tegnap éjjel fél tizenkettőig az egyik szobá- val. Arról is szó esett, hogy nemrég népművelési gyá- korlaton népművelési primív pedagógusokkal találkoztak. Megkérdeztem tőlük: Ha most sem érdeklődtek, ami- kor lehetőségek lenné rá, mit gondoltok, ti különbek lesztek?

Azért — mondja Natá- lia — az a túlterhelés is megvan. Szétszórtak va- gyunk, nem tudjuk a figyel- münket koncentrálni. Ne- künk háromszakosoknak rettenetesen szétfolyik a ke- zünk közt a munka.

Ez érthető a harmad- negyedéveseknél, akiknek hetenként negyven órájuk is van, és a sok tantárgy mi- att bizony néha felületesek a hallgatók. De az első-má- sodévesek ugyan ilyenek.

Talán a diákbirozság te- hetne valamit!

A jelenlegi diákbirozs- ág belefásult az igyekezet- be — válaszol a hirtelen föllobbanásra az igazgatónő. — Februárban, amikor vá- lasztották, úgy látszott, hogy

lesz valami, hiszen az egyik ülőletet másfél óras vita után szavasták le.

Tulajdonképpen a di- ákbirozság feladata lenne, hogy irányítsa a hallgatókat, belső nevelőmunkát fejtsen ki és biztosítsa a szórakozá- si lehetőségeket — folytatja a diaktitkár. — Héttagú bi- zottságot választunk min- den évben, úgy, hogy szoba- bizottságok adják le a ja- vaslatok névsorát. Most há- rom negyedéves van közt-ünk, tehát nem a legszeren- csébb összetételű.

Mióta itt vagyok, öt diákbirozságot láttam mű- ködni — szól közbe az igaz- gatónő —, de mindegyiknél csak azt tudtam megállapít- ni, hogy nem iorrtak ösz- se közösséggé. Külön-külön mindegyik bizottsági tag megteszi a magáét, de nem képesek együttes, erővel föllépésre. A másik hiba- forrás a szobaközösségek el- szigeteltségében van, meg abban az elképzelésben, amely egész ideig vezettet bennünket, hogy homogén szobaközösségeket alakítsunk ki. Nyáron erősen módosítá- ni fogjuk ezt az elképzelést, mert tapasztalataink arra mutatnak, hogy a heterogén közösségekben több lehetősé- g rejtezik.

Van egy szoba, ahol az egyetemen énekeszokos köz- sen fordalmisította a közös- séget. Három-négyen jár- nak már az ő hatására ope- rárt nézni — adja hozzá mindjárt a példát Natália. — Aztán itt van az UNI- klub...

Tényleg, ezt még nem is említettük — mondja Ida néni (már én is kezdtem meg- szokni az elnevezést). — Párizsban jártam és onnan hoztam ezt a nevet. Most már jó lenne, ha a klub tagjai is megmagyaráznák, mert senki se tudja, hogy minek a rövidítése az „uni”. — Egyesek már azt ter- jesztik, hogy az unatkozás — neveti el magát Natália.

És hol található, mit esi- nál, miért jött létre ez a titokzatos klub?

Itt az épületben — vá- laszol az igazgatónő — a ju- mánszakosok indították és jó célkitűzésekkel, csak még egyelőre nem nagy a látol- gatossága. Ezek a fiatalok azt is célul tűzték ki maguk elé, hogy kiszélesítsék mű- veltségüket: matematikusok- kat hívnak meg előadást tartani, útibeszámoló ren- deznek. Nemrég kezdtek meg működésüket, de már a főiskolás költőknek is rendeztek egy délutáni ma- tinét.

Ugy látom, a főiskolán fej- lött a faliújság-élet is!

Ez pontosan innen, a kollégiumból indult ki. És az ellátás? — fordulok a diaktitkárhoz.

Maximálisan meg le- het mindenki elégedve. Né- ha vannak apróbb kellemet- lenségek: nincs meleg víz stb. Van centrifuga, mosó- gép, mégis úgy vesszük ész- re, hogy a régi kollégium- ban jobban éltek a lehetősé- gekkel, rendeztebbek voltak a szobák is. Úgy látszik, el- kényelmesedtünk.

Szólnokról is jöttek lá- togatóba, és el voltak képe- dedve, hogy milyen kénye- lem van. Persze, általánosít- tani nem lehet, vannak na- gyon rendez szobák. Gyak- ran voltak itt külföldiek is. Járt nálunk dán pedagógus küldöttség, és különösen az első évben jöttek sokan ta- pasztalatcserére. Tudunk is mondani egy-egy dolgot, különösen az építkezései kapcsolatban — mondja az igazgatónő.

Ha nem haragszanak, ne- kem mennem kell — áll fel Natália, és én is indulok. A lépcsőházban megcsodálom a gyönyörű faliújságot. Vé- leményem az UNI-klubról. Mellettem áll az igazgatónő. Ő mondja.

— Valami, azért már in- dulóban van.

Nikolényi István

V. M.

Nagyszerű hangverseny

A Moszkvai Akadémiai Énekkar koncertje az ulában

Fejlett dalkultúrával ren- delkező ország kórusművé- szetéből kaptunk izelítőt a Lomonoszov Egyetem Aká- démiai Énekkarának szegedi bemutatkozásán. Az ELTE vendégeként Magyarorszá- gon tartózkodó 84 tagú kó- rus az egyetem Dugonics téri aulájában adott rande- vőt meleg hangulatú kon- certen a szegedi közönség- nek. Dr. Wittman Ti- bor rektorhelyettes üdvözlő szavai után szegedi kolle- gák, a JATE énekkara Ko- dály: Cohors generosá-já- val köszöntötte őket.

A moszkvai kórus két évszázados múlttal rendel- kezik. Kiemelkedő sikere volt az 1957-es moszkvai Világ Ifjúsági Találkozó- n elért első helyezés és a színvonalas munkájáért el- nyert „Népi Kollektiva” ki- tüntető cím megszerzése. Ennek tudatában fokozottan várakozással tekintünk szereplésük elé, mely va- lóban nem okozott csaló- dást. Nagyon jó benyomá- sokat keltettünk erről az ös- zetes művészi együtt- tesről, melynek sorában egyetemisták, aspiránsok, egyetemi dolgozók, volt hallgatók énekelnek. A fér- fi és női kar teljesen egyen- rangú, s mindkettőben igen komoly hangnagysággal ren- delkező énekesek vannak.

Talán csak azt sajnálhat- juk, hogy ez a kitűnő együttes nem tudta kelő mélységgel és szélességgel bemutatni, ami valójában benne rejlik. Kissé szegé- nyes repertoárral jöttek! Orosz népdalfeldolgozások, tréfás diákdalok, valamint orosz és szovjet szerzők kó- rusai szerepeltek zömmel a műsoron. — egy-egy Mozart, Schubert és Kodály mű- mellett. Ezekben csak rit- kán nyíltak lehetőségek kivé- teles technikai adottságaik ér- vényesítésére. Amit azon- ban énekeltek, ritka él- mény volt. Különösen a vegyeskarra feldolgozott népdalok előadásában mo- zog otthonosan az együttes. Az orosz romantikus mes- terek művei közül külön- említjük Glinka technikai- lag is komoly problémát je- lentő Úti dalának bravúros megformálását. A Schubert szerenád megszületése meglepésszerűen hatott. A szótól éneklő Szokokov- vót az énekkar és a zong- orista együtt és felváltva kísérték oly módon, hogy ha a férfiak, hol a női kar hoz- ta motiválműveléseket. Egyébként az ilyen jellegű speciális átoldozásokban különben sem szűkölködik az énekkar. Szerencsés do- log ez, hiszen olyan műve- ket is eladhatnak, melyek kórusviszonylatban nehe-

zen oldhatók meg. Ki kell emelnünk a mai generáció divatos szovjet komponistá- ja, Tanyjev Nédz az éji homályt, valamint Plev — a Lomonoszov Egyetem hallgatója! — kóruskompo- zíciójának lendületes elő- adását.

Az énekkar zenei vezeté- séről külön kell szólni. A vezető karmester Szerá- fimovics V. Popov, a Szovjetunió Erdemes Mü- vétsége, a kevés mozgással történő, kifejező vezénylés híve. Arra az Alekszander Gaukra emlékeztetett, aki Szegeden évekkel ezelőtt egy filmharmonikus kon- certen szinte minimális kar- mozgással is tökéletesen tudta vezetni a moszkvai filharmonikusokat. Hason- ló iskola érezhető B.V. Baranov dirigálásán is. A zongorakísérő — vagy ahogy ők nevezik: kon- certmester — Vaszilij Nyemirovics-Dancsen- ko, az orosz színházi élet kiemelkedő alakjának te- hetséges unokája volt. A koncert felemelő akkord- dal zárult. Ismét zenei han- gokon keresztül találkozott a szegedi és moszkvai egye- temisták kórusa, s a spon- tán felcsengő nemzetközi diákdal, a Gaudeamus igi- turt Kertész Lajos ve- zényelte.